

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky a managementu

Teze diplomové práce

Struktura úspor českých domácností se zaměřením na investice

Vypracoval: Bc. Vít Kubal

Vedoucí práce: Ing. Alina Jiří, Ph.D.

České Budějovice

2023

Anotace

Hlavním cílem této diplomové práce je vyhodnocení struktury úspor českých domácností na základě vypracované analýzy. Vedlejším cílem je návrh opatření pro zlepšení současného stavu. První část práce zmiňuje různé teoretické pohledy na řešenou problematiku. Následně pomocí vlastní analýzy vyhodnocuje míru úspor českých domácností, a především jejich strukturu. Součástí vlastní analýzy jsou také dvě zahraniční studie, které slouží jako podklad pro zkoumání v České republice. V neposlední řadě práce obsahuje dotazníkové šetření, které se zabývá spotřebním chováním respondentů a také jejich znalostmi z oblasti investic. Na základě dotazníkového šetření jsou pomocí statistického testování ověřovány hypotézy, jež si autor práce stanovil na základě výzkumných otázek. Na závěr jsou přehledně shrnuty výsledky vlastní analýzy. Práci autor uzavírá svým návrhem pro zlepšení současného stavu.

Klíčová slova: úspory, míra úspor, úroková míra, domácnosti, zhodnocení, disponibilní příjmy

Úvod a cíl

Hlavním cílem této diplomové práce je vyhodnocení struktury úspor českých domácností na základě vypracované analýzy. Vedlejším cílem je návrh opatření pro zlepšení současného stavu. První část práce slouží především k uvedení do tématu, přičemž jsou zde zmíněni někteří významní autoři, kteří přispěli k ekonomické teorii v oblasti spotřeby a úspor. Na závěr teoretické části jsou zde zmíněny dvě zahraniční studie, na které tato práce navazuje v části vlastní analýza. Na úvod vlastní analýzy je nejprve porovnána míra úspor českých domácností s několika dalšími zeměmi Evropy. Následuje již nejdůležitější část této práce, kterou je analýza samotné struktury úspor českých domácností. Úspory domácností byly pro potřeby této práce rozděleny do šesti částí, kterými jsou vklady v bankách, vklady ve stavebních spořitelnách, rezervy v životním pojištění, penzijní spoření, prostředky domácností ve fondech kolektivního investování a cenné papíry mimo kolektivní investování. Tyto části jsou nejprve jedna po druhé analyzovány v čase a poté jsou v následující části vyhodnoceny. Zde jsou vyhodnoceny jak samostatně, tak jako kompletní úspory, díky čemuž bylo možné zkoumat objem úspor v čase. Nechybí zde ani důraz na vývoj preferencí domácností v kontextu spořicíh produktů, nebo také dynamická analýza vývoje úspor českých domácností. Neopomenutelnou část analytické práce tvoří již avizované zahraniční studie, které práce zkoumá v kontextu České republiky. V závěru se práce věnuje dotazníkovému šetření, které se zabývá nejprve spotřebním, respektive spořicíh chováním respondentů a poté ověřuje jejich znalost z oblasti investic. Autor si zároveň na základě výzkumných otázek stanovil tři hypotézy, které jsou ověřovány pomocí chí-kvadrát testu nezávislosti. Tyto hypotézy se zaměřují především na potenciální spojení mezi úrovní znalostí z oblasti investic a různými faktory. V úplném závěru práce autor stručně komentuje současný stav a navrhuje potenciální opatření pro zlepšení současné situace.

Metodika

Hlavním cílem této diplomové práce je vyhodnocení struktury úspor českých domácností na základě vypracované analýzy. Vedlejším cílem je návrh opatření pro zlepšení současného stavu. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část především mapuje stav rozpracovanosti dané problematiky od jiných autorů významných v oboru. Jinými slovy je v teoretické části zmíněno několik významných autorů, kteří nějakým způsobem přispěli k ekonomické teorii v oblasti spotřeby a úspor. Důvod pro výběr konkrétně těchto autorů je ten, že každý z nich má na danou problematiku rozlišný pohled, což umožňuje čtenáři udělat si komplexnější názor. Nebylo by vhodné zmínit pouze jeden úhel pohledu a slepě ho označit za jediný správný.

Na úvod praktické části (vlastní analýzy) jsou úspory českých domácností porovnány s dalšími zeměmi Evropy. Součástí vlastní analýzy je také výpočet závislosti zkoumaných veličin pomocí **korelace**. Výpočet korelačního koeficientu byl proveden pomocí aplikace Microsoft Excel. Jednotlivé výsledky jsou zmíněny v textu, určení míry závislosti bylo provedeno na základě Evansovy příručky (1996)

Tabulka 1: Tabulka stupňů korelace

Korelační koeficient	Stupeň korelace
0,00 – 0,19	velmi slabá
0,20 – 0,39	Slabá
0,40 – 0,59	střední
0,60 – 0,79	silná
0,80 – 1,00	velmi silná

Zdroj: (Evans, 1996), vlastní zpracování

V hlavní části vlastní analýzy jsou rozebrána dopodrobna samotná struktura úspor českých domácností. Jednotlivé zkoumané druhy spoření, kterými se tato práce zabývá jsou:

- vklady v bankách,
- vklady ve stavebních spořitelkách,
- rezervy v životním pojištění,
- penzijní spoření,
- prostředky domácností ve fondech kolektivního investování,
- Cenné papíry mimo kolektivní investování.

Vklady v bankách byly zanalyzovány v období 2000–2022, tedy do současnosti. Tuto dlouholetou analýzu umožnila data od České národní banky. Vklady byly rozděleny na termínované a netermínované, načež vývoj byl vyobrazen i v celkových číslech. V kontextu termínových vkladů a následně také stavebního spoření je součástí práce také graf tzv. REPO sazby České národní banky, od které také pochází data k této sazbě, tedy 1995-2022. Data týkající se vkladů ve stavebních spořitelnách pochází přímo od Asociace českých stavebních spořitelen, zde je sledovaným obdobím z důvodu absence dat „pouze“ doba od roku 2012 do roku 2021. Součástí práce je graf č. 5, který vyobrazuje zároveň vývoj majetku domácností ve stavebních spořitelnách a také vývoj počtu smluv ve fázi spoření. V kapitole rezervy v životním pojištění pochází data ze samotné České asociace pojišťoven. Jsou zde rozebrán majetek domácností v životním pojištění a také především část tohoto majetku, kde je nositelem investičního rizika pojistník. Neboť lidé přes tento typ smluv mají možnost spořit, respektive investovat, dle zvolené strategie. Zároveň je ve spojitosti s životním pojištěním rozebrána struktura pojistného trhu.

V pořadí čtvrté, penzijní spoření je rozebráno velice komplexně. Nejprve je vysvětlen rozdíl mezi původním penzijním připojištěním a novým doplňkovým penzijním spořením. Poté je vysvětlena metodika státního příspěvku, viz tabulka č. 3 a text nad ní. Po nastínění penzijního spoření byl rozebrán počet účastníků původního penzijního připojištění, oproti novému doplňkovému penzijnímu spoření. Poté byla zmíněna struktura a celková výše majetku domácností v penzijním spoření. Veškerá data týkající se penzijního spoření byla čerpána z webových stránek samotné Asociace penzijních společností. Analýza prostředků domácností ve fondech kolektivního investování byla možná díky Asociaci pro kapitálový trh. Nejprve byl analyzován poměr majetku ve fondech kolektivního investování podle toho, zda ho drží fyzické či právnické osoby. Toto rozdělení bylo nezbytné, neboť díky němu bylo možné počítat pouze majetek, který je vlastněn domácnostmi, nikoliv právnickými osobami. Vzhledem k tomu, že Asociace pro kapitálový trh nezaznamenávala do roku 2014 toto rozdělení bylo nutné provést určité opatření. V roce 2014 byl tento poměr 70 % - Fyzické osoby, 30 % - Právnické osoby, načež byl pro období 2004-2013 použit právě koeficient 0,7. I přes to, že byly absencí dat způsobeny drobné odchylky, nejsou pro tuto práci nijak zásadní. Následně byla vyhodnocena struktura a výše majetku českých domácností v domácích a zahraničních fondech kolektivního investování. Poté byla vyhodnocena struktura majetku dle jednotlivých fondů, v pětiletých intervalech, počínaje od roku 2005 do roku 2022. Byly zde zmíněny fondy peněžního trhu, dluhopisové fondy, akciové fondy, smíšené fondy, fondy fondů, zajištěné fondy, strukturované

fondy a nemovitostní fondy. Na závěr této části vlastní analýzy byly zmíněny také cenné papíry mimo kolektivní investování, které v absolutních číslech nepředstavují významnou složku, ačkoliv společně s kolektivním investováním získávají na popularitě a objem majetku v nich se nadále zvyšuje. Zde je zmíněn pouze vývoj objemu majetku českých domácností, a i zde byla data čerpána z webu Asociace pro kapitálový trh.

Další část vlastní analýzy vyhodnocuje strukturu úspor českých domácností na základě předešlého rozdělení a analýzy jednotlivých částí této struktury. Pro tuto část byly použity vlastní výpočty. Nejprve byl vyobrazen celkový objem úspor, tvořen šesti výše zmíněnými složkami úspor. Následně byl rozebrán vývoj struktury těchto úspor. Poté byl v kontextu investování do akciových indexů zmíněn vývoj indexu S&P 500 od roku 2000 do současnosti. Zde byl graf vzat z webové stránky macrotrends.net. Dále byla použita dynamická analýza, která zkoumala na základě vlastních výpočtů největší změny, ke kterým ve struktuře úspor došlo za sledované období let 2004-2021.

V poslední části vlastní analýzy, před dotazníkovým šetřením jsou řešeny dvě zahraniční studie. Podklady k analýze těchto studií jsou součástí kapitoly 2.4. První z nich se zabývá dopadem pandemie Covid-19 na úspory domácností. Druhá se zabývá vlivem několika ekonomických faktorů na míru úspor domácností v zemích Evropy. Tím, že Česká republika nebyla součástí této studie, tak byla na základě vlastních výpočtů srovnána se závěry této studie a byla tak autorem této práce přiřazena do jedné ze dvou skupin zmiňovaných v této zahraniční studii viz kapitola 4.2.2.

V poslední části vlastní analýzy je zmíněno dotazníkové šetření. Toto dotazníkové šetření lze rozdělit na dvě části, kdy se první část zabývá demografickým rozdělením respondentů a otázkami na jejich spotřební chování. Druhá část tohoto dotazníkového šetření ověřuje znalosti respondentů na několika základních otázkách z oblasti investic. K šíření dotazníkového šetření byly využity především sociální sítě Facebook a Instagram. Dále byl dotazník rozeslán studentům Ekonomické fakulty Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích pomocí emailu. Celkový počet respondentů, kteří splnili především věkové kritérium 18–35 let a stali se tak součástí anonymního dotazníkového šetření je 235 ($n=235$). Práce tak obsahuje osm otázek z první části dotazníkového šetření, které jak již bylo avizováno hovoří o spotřební chování respondentů a také jejich demografickém rozdělení. Dále obsahuje tato práce komentář k devíti znalostním otázkám, které ověřují základní znalosti respondentů v oblasti investic.

Ověřování hypotéz

Tato práce obsahuje dva **výzkumné problémy**. První se zabývá úsporami českých domácností. Druhým výzkumným problémem v této práci je malá úroveň finanční, respektive investiční znalosti. Hlavní **výzkumnou otázkou** v této práci je:

„Je úroveň znalostí z oblasti investic na něčem závislá?“

Druhou **výzkumnou otázkou** je:

„Je míra úspor závislá na výši příjmu?“

Na základě těchto výzkumných otázek si stanovil autor práce tři hypotézy, které se pokusil ověřit pomocí **chí-kvadrát testu nezávislosti**. Tento test byl proveden v aplikaci Microsoft Excel a výpočty jsou součástí této práce jako příloha č. 2. Pro správné stanovení hypotéz byla použita metodika od Hindlse (2007), který ve své knize vysvětluje, že pro tento typ testů je nutné hypotézy volit takto:

- H_0 : Znaky v kombinační tabulce jsou **nezávislé**,
- H_1 : non H_0 (tj. znaky jsou závislé)

Vzhledem k povaze chí-kvadrát testu **nezávislosti** je tedy nutné hypotézu H_0 tvořit ve tvaru nezávislosti. Hypotézy, jež si autor stanovil jsou:

H1: H_0 : Výše příjmu a míra úspor jsou nezávislé.

H2: H_0 : Investování a úroveň znalostí z oblasti investic jsou nezávislé.

H3: H_0 : Úroveň vzdělání a úroveň znalostí z oblasti investic jsou nezávislé.

Alternativní hypotézy se v běžné praxi neuvádí, neboť jsou prostým opakem. Jestliže zde hovoříme v hypotéze H_0 o nezávislosti, pak by alternativní hypotéza hovořila o **závislosti** těchto veličin. Souhrnný přehled výpočtů a výsledků tohoto testování je součástí této práce jakožto příloha č. 2. Samotné výsledky jsou však již zmíněny v samotném textu práce. Na závěr práce již pouze následuje autorův návrh pro zlepšení situace, jenž je vedlejším cílem této diplomové práce. Práci pak uzavírá stručný závěr, který se pokouší vyzdvihnout to nejpodstatnější z provedené vlastní analýzy a diplomové práce jako celku.

Souhrn výsledků vlastní analýzy

V plném textu práce je součástí každého z dílčích výsledků také popis doplňující kontext tohoto výsledku. Pro zkrácení jsou zde výsledky pouze vyjmenovány.

1. Domácnosti v České republice jsou ve srovnání s ostatními zeměmi Evropy velmi šetrným národem.
2. Domácnosti v České republice stále preferují spořicí produkty s jistým výnosem a nejlépe navíc i se státním příspěvkem.
3. Roste zájem o investování skrze životní pojištění.
4. Roste zájem o doplňkové penzijní spoření
5. Domácnosti v České republice stále více využívají kolektivního investování. Zároveň se za sledované období změnila struktura majetku v těchto fondech.
6. Úspory českých domácností stále rostou, a to nejen z důvodu vyšších disponibilních důchodů.
7. Strukturu úspor tvoří z největší části bankovní vklady. Stále menší část tvoří stavební spoření, naopak roste poměr kolektivního investování.
8. České domácnosti jsou stále velice konzervativní a investice tvoří stále pouze malou část úspor.
9. Z dynamického hlediska zaznamenaly největší změny cenné papíry mimo kolektivní investování.
10. Pandemie Covid-19 vyústila v nedobrovolný nárůst úspor, z důvodu vládních restrikcí.
11. Česká republika vykazuje znaky chování vyspělé západní země z hlediska úspor.
12. Výsledky ověřování závislostí, pomocí chí-kvadrát testu nezávislosti:

Tabulka 2: Souhrn výsledků statistických testů

Hypotézy	Výsledek chí-kvadrát testu nezávislosti
(H1) H_0 : Výše příjmu a míra úspor jsou nezávislé.	H_0 nezamítnuta
(H2) H_0 : Investování a úroveň znalostí z oblasti investic jsou nezávislé.	H_0 zamítnuta, přijata H_a
→ (H2) H_a : Investování a úroveň znalostí z oblasti investic jsou závislé.	
(H3) H_0 : Úroveň vzdělání a úroveň znalostí z oblasti investic jsou nezávislé.	H_0 zamítnuta, přijata H_a
→ (H3) H_a : Úroveň vzdělání a úroveň znalostí z oblasti investic jsou závislé.	

Zdroj: vlastní výpočty

Návrh opatření pro zlepšení situace

Zaměření se na vzdělání mladé generace

Ačkoliv se na situaci ohledně finanční gramotnosti lze dívat relativně pesimisticky, je důležité poznamenat, že se situace již dnes vyvíjí k lepšímu. Již dnes je totiž toto téma veřejným tématem a hovoří se o různých způsobech, jak dosáhnout lepší situace. Za jeden z prvních provedených kroků lze považovat podklady, které vytvořila Česká národní banka. Ta vytvořila výukové materiály především pro 2. stupně základních škol, studenty středních škol, ale také širokou veřejnost. Česká národní banka udává, že důvodem, proč chce mít vzdělanější občany, je především to, že na finančním zdraví obyvatel závisí finanční zdraví ekonomiky a také jí to umožní efektivněji provádět její mandát.

První problém, který vyvstává z předchozích řádků je ten, že někdo žákům na základních a také středních školách musí informace být schopen předat. Většina pedagogů na tento úkol není připravena, neboť pouhé odříkání prezentace bez jakékoliv hlubší znalosti nemusí být k ničemu. Jakožto autor navrhuji, aby došlo ke spolupráci České národní banky ve spojení s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT ČR). Na základě této spolupráce by mělo dojít k tomu, že se například dovzdělají učitelé. Je velice těžké odhadnout, zda by toto bylo vůbec možné, neboť v roce 2019 provádělo MŠMT ČR průzkum týkající se stavu učitelů a skrz tento průzkum zjistili, že průměrný věk učitelů v regionálním školství je 47,2. Mohlo by tedy být nejspíše velice obtížné dovzdělat lidi v tomto věku. Mohla by je však motivovat finanční odměna za toto dovzdělání. Bylo by potřeba nejdříve provést průzkum o ochotě učitelů dovzdělat se na toto téma a také celkově, kolik z nich již těmito znalostmi oplývá.

Jednou z možností je kontaktovat odborníky ze světa financí a ekonomie obecně. Těmito odborníky mohou být i např. vysokoškolští učitelé ekonomie, financí podniku apod. Tito učitelé by také bylo třeba motivovat finanční částkou, dle mého by to však z dlouhodobého hlediska mohlo být velice výhodné. Vysokoškolská půda by mohla být vhodným prostředím pro provádění tohoto dovzdělání učitelů. Mohly by se tak sjíždět jednotliví učitelé vždy na vysokou školu ve svém kraji. V místech, kde není vysoká škola ekonomického zaměření, by pak však musel provést výuku učitel z jiného kraje. Vzhledem k tomu, že může být problém počet dostatečně edukovaných lidí, by bylo možné vytvořit určitý test, kterým by mohli projít lidé, kteří by měli zájem danou problematiku dále vysvětlovat učitelům základních a středních škol. Tento přísný test, za jehož složení by byl „náborový příspěvek“ by mohl napomoci k získání dostatečného personálu.

Jestliže by z prvotního průzkumu vyšlo vzdělávání učitelů jako nevýhodné, je zde pak druhá možnost, kterou je, aby odborníci navštěvovali školy přímo, formou jakýchsi besed. Ačkoliv tito odborníci mají daleko větší znalosti a mohli by tak na žáky zapůsobit více než učitelé, se kterými se denně setkávají, tak by tato forma jednorázové besedy neumožnila tak hluboké probrání dané problematiky, jako kdyby této problematice byl věnován samostatný předmět. Ať už by k předání informací došlo prvním či druhým způsobem, dostalo by se tak na základních a středních školách větší pozornosti problematice. Existuje jistě mnoho způsobu, jak vše zmíněné provést efektivněji, toto je pouze námět jediné osoby a tento návrh slouží jako námět pro provedení dalších kroků.

V roce 2011 zahájilo Ministerstvo školství kampaň týkající se vzdělání, která stála celkem 27 milionů korun. Byla však ze 75 % financována z fondů EU. Dle mého by v případě dostatečně kvalitního a konkrétního plánu bylo možné dostat na takovýto projekt také podporu z fondů EU. Díky tomu by kampaň mohla zahrnovat také televizní vysílání, rádio, tisk a také internet. Do televizního prostoru by mohl vzniknout například segment, ve kterém by se o těchto tématech hovořilo a dovzdělávala by se tak i starší generace, ale také by mohla vzniknout pohádka, která by na jednoduchých principech vysvětlovala dětem, že pokud si např. budou odkládat pouze na jedno místo, může přijít voda, která jim vše sebere, avšak rozložení rizika a uložení si něčeho na více míst je proti tomuto ochráně. Přesnou částku kampaně je velice obtížné, byť jen odhadnout, nicméně by se mohla pohybovat například mezi 50-60 mil. Kč. Tato částka se může zdát z určitého hlediska malá, z určitého hlediska naopak velká, je důležité poznamenat, že by toto byla částka pouze první fáze tohoto projektu, který by do budoucna mohl pokračovat v daleko větších rozměrech. Již dnes však existují odborníci, kteří jezdí po školách a edukují mladou generaci, které předávají své znalosti. Jedním z nich je např. ekonom a vysokoškolský učitel Dominik Stroukal, který jezdí po školách a rozšiřuje tak povědomí o světě financí.

Další návrh opatření

Do hlavního návrhu opatření vstupuje daleko více „podnávrhů“, než se může zdát. Přeci jen jeden z návrhů by mohl znít tak, že by lidé měli více investovat. Je však dobré si uvědomit, že edukace mladé generace, která bude chápat, že za současného stavu je potřeba spořit si na důchod a že k tomu jdou využít různé finanční instrumenty apod., povede k tomu, že lidé začnou investovat a spořit daleko pravděpodobněji, než když jim to někdo nakáže. Částečně zde hraje jistě roli také nátura českých občanů, kteří si momentálně v oblasti investování nevěří.

Můj osobní názor jakožto autora je, že má Česká republika nakročeno správným směrem. Z vlastní analýzy vyplývající relativně vysoká míra úspor svědčí o spořivosti českých domácností. Jednoznačně si tato oblast zaslouží budoucí výzkum, poté co se uklidní momentální inflace. Dotazníkové šetření provedené jakožto doplněk k této práci naznačuje dobrou úroveň investiční gramotnosti mladé generace, což opět potvrzují data získaná k projektu Investiční gramotnosti, kde se z poslední místa dostali mladí na místo první. Je paradoxní, že zároveň doba vysoké inflace a zdražování ztěžuje jakékoliv šetření/investování tím, že bere domácnostem peníze. Zároveň to však lze považovat za jistý impuls pro to, aby se domácnosti začaly více zajímat o to, jak své finanční prostředky ochránit proti inflaci. Nezbyvá nežli věřit, že zájem o investování v České republice poroste.

Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce je vyhodnocení struktury úspor českých domácností na základě vypracované analýzy. Vedlejším cílem je návrh opatření pro zlepšení současného stavu. V úvodu analýzy došla práce k závěru, že jsou české domácnosti v porovnání s dalšími evropskými národy šetřivé. Pomocí analýzy bylo zjištěno, že české domácnosti stále preferují produkty s jistým výnosem, které jsou navíc podporovány státem. Jedním z těchto produktů je stavební spoření, které ztratilo na atraktivitě z důvodu nízkých úrokových sazeb. Jakmile však tyto sazby v nedávné době opět vzrostly, zvýšil se o něj znovu zájem. Podobným vývojem si za sledované období prošly například termínované vklady, které jsou též úzce spjaté s vývojem úrokových sazeb. Dalším zjištěním bylo, že roste zájem domácností o životní pojištění, kde nositelem rizika je pojistník. Je tak zřejmé, že lidé stále více využívají možnosti investování skrze životní pojištění. Hledání vyššího zúročení potvrzuje také velký zájem o doplňkové penzijní spoření, kterému se stále zvyšuje, jak počet smluv, tak objem majetku. Na nízké zhodnocení běžných spořicích produktů reagovaly domácnosti odlivem kapitálu zejména do fondů kolektivního investování, které tvoří stále větší část úspor českých domácností. V absolutních číslech zažilo kolektivní investování nárůst za posledních 18 let o 601 mld. Kč. V současné době je většina majetku domácností v kolektivním investování převážně tvořena akciemi a dluhopisy, což je zásadní změna oproti fondům peněžního trhu, které tvořily většinu majetku okolo roku 2005. Cenné papíry mimo kolektivní investování zažily také nárůst, v celkovém měřítku však relativně zanedbatelný. Vlastní analýza potvrdila, že růst úspor českých domácností není způsoben pouze růstem disponibilních důchodů. Za sledované období vzrostly úspory domácností třikrát, mezitím co se disponibilní důchod pouze zdvojnásobil.

Z dynamického hlediska došlo k nejvyššímu nárůstu za sledované období v roce 2012, kdy cenné papíry mimo kolektivní investování vzrostly o 67 %. Analýza vycházející ze zahraniční studie týkající se pandemie Covid-19 potvrdila, že vysoký nárůst úspor v roce 2020 byl nedobrovolným, z důvodu vládních restrikcí. Na základě zahraniční studie, která zkoumala vliv několika faktorů na úspory v zemích Evropy, došla analýza k tomu, že Česká republika vykazuje znaky chování vyspělých, západních zemí. Dotazníkové šetření nejprve demograficky rozdělilo respondenty, poté ověřilo jejich znalost z oblasti investic. Autor práce si na základě výzkumných otázek stanovil tři hypotézy, které ověřil pomocí chí-kvadrát testu nezávislosti. Toto statistické šetření neprokázalo závislost výše příjmu a míry úspor v daném vzorku. Zároveň však bylo prokázáno, že znalost respondentů z oblasti investic je závislá na úrovni vzdělání a také na tom, zda investují.

Autor práci uzavírá návrhem opatření ke zlepšení současného stavu, ve kterém mimo jiné vychází také ze zjištěné závislosti mezi vzděláním a znalostí z oblasti investic. Je nutné zaměřit se především na mladou generaci na základních, a především středních školách. Je zřejmé, že studenti vysokých škol mají větší tendenci se samy v této oblasti dovzdělat, je však potřeba zvýšit finanční gramotnost u mladších věkových skupin. Autor představuje stručný podklad pro řešení, které by mohlo přispět alespoň k částečnému zlepšení, a hlavně být jakýmsi impulsem k dalším diskusím a jednáním o způsobech dosažení vyšší finanční a investiční gramotnosti obyvatelstva. Na závěr autor dodává, že současná situace je pro české domácnosti z hlediska úspor nelehká, nicméně z druhé strany lze konstatovat, že vysoká inflace a růst cen nutí občany hledat alternativní způsoby zhodnocování svých úspor a mimo jiné tak i zvyšovat svou investiční, respektive finanční gramotnost.

Seznam použité literatury v tezích

Plný seznam použité literatury je uveden v textu diplomové práce.

- [1] Hindls, R. (2007). *Statistika pro ekonomy* (8. vyd). Professional Publishing.